

Makine ihracatı ilk yarıda 14,1 milyar dolarla rekor kırdı

Türkiye'nin makine ihracatı, yılın ilk yarısında 2022'nin aynı dönemine göre yüzde 10 artarak 14,1 milyar dolarla rekor kırdı.

Uğur Aslanhan | 21.07.2023 - Güncelleme : 21.07.2023

İstanbul

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) verilerine göre, makine imalat sanayisinin ihracatı, bu yılın ocak-haziran döneminde serbest bölgeler dahil edildiğinde 14,1 milyar dolara ulaştı.

Söz konusu dönemde sektörün kilogram başına düşen ihracat birim fiyatları 7,2 dolara yükselirken, en yüksek dış satım yaklaşık 2 milyar dolarla Almanya'ya yapıldı. Rusya'ya ihracat 1,4 milyar dolara yaklaştı. Türkiye'nin en büyük 10 pazarı arasında sadece Fransa'ya ihracatta düşüş yaşandı.

Sektörün haziran ihracatında, Kurban Bayramı tatiline rağmen geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,7 artış görüldü.

"Avrupa'da makine yatırımlarındaki büyüme sıkıntılara rağmen devam edecek"

Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu, ihracat rakamları ve sektördeki gelişmelere ilişkin AA muhabirine yaptığı açıklamada, ilk yarıda en büyük 10 pazar arasında sadece Fransa'da düşüş yaşandığını, Almanya'nın payının yüzde 14'e, Rusya'nın ise yüzde 10'a yaklaştığını bildirdi.

Karavelioğlu, para politikalarındaki sıkılaştırmanın etkisiyle küresel ölçekte durgun geçen yılın ilk yarısında endüstriyel talebin yavaşladığını ifade ederek, Türkiye'nin toplam makine ihracatının yüzde 60'ını gerçekleştirdiği Avrupa'da makine teçhizat yatırımlarındaki büyümenin bütün sıkıntılara rağmen yüzde 2,5 seviyesinde olmasını beklediklerini kaydetti.

Küresel arz kapasitesinin altında kalan talep nedeniyle siparişlerin düştüğünü, bu durumun karların azalmasına, azalan karlılığın da yeni yatırımlar açısından isteksizliğe dönüştüğünü aktaran Karavelioğlu, bu dönemde firmaların sırada bekleyen siparişlere yoğunlaştığını bildirdi.

Karavelioğlu, gelişmiş ülkelerde mevcut yatırım bütçelerinin AR-GE tarafına kaydığını, yeni dönemde verimlilik ve kalite artışını merkeze alan yatırımların öne çıktığını, uzun süre devam edecek bu yatırım trendinin ihraç ürünlerinin niteliğini ve teknoloji sınıfını da etkileyeceğini belirterek, yeşil dönüşüm, dijitalleşme ve otomasyona yönelik yatırımların makine ve teçhizat talebine olumlu etki edeceğini söyledi.

"İhracat ve yatırımlar daha uygun maliyetlerle finanse edilmeli"

Kutlu Karavelioğlu, ihracatçı işletmeler için yeni iş almanın zorlaştığı bu dönemde, AB'de yasama süreci devam eden Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü'nün ikinci bir filtreleme daha getireceğine işaret ederek, "Ciro olarak yasa kapsamına girdikleri takdirde yaptırımlar ve denetim mekanizması açısından kurallara uymayan şirketleri büyük cezaların beklediği bu dönemde Avrupalı şirketler değer zinciri ortaklarının gelişip etkinleşmesini izlemek konusunda çok titiz davranacaktır." dedi.

Mali sıkılaşmanın finansmana erişime etkilerine değinen Karavelioğlu, makine fiyatlarının arttığı bu dönemde borçlanma ihtiyacı ve üretim maliyetlerinin yükselmesinin satışları olumsuz etkilediğini ifade etti.

Karavelioğlu, yatırım mallarının güven ve müşteri finansmanı ile satıldığını, ödemelerin taksitlerle zamana yayıldığını belirterek, şöyle devam etti:

"Bu sebeple makine imalatçılarının hem kendilerinin düşük faizlerle borçlanabilmeleri hem de müşterileri için orta ve uzun vadeli kredi bulabilmeleri rekabetçiliğin ana unsurudur. Rakiplerimizin bu konuda bizden daha avantajlı olduklarını, başta ülkemiz olmak üzere çetin rekabete girdiğimiz bütün büyük makine pazarlarında görüyoruz. Son 1,5 yılda, bir yandan Türkiye'de yerli katma değer oranı en yüksek, yani masraflarının çoğunu TL ile yapan sınıai sektör olarak yatay kurdan herkesten fazla etkilendik, diğer yandan resesyon beklentisiyle fiyatlarını baskılayan rakiplerimizle sınırlı finansman imkanları içinde baş etmeye çalıştık. Netice itibarıyla bu ağır yükü taşıyabilecek güce ulaştığımız görülmüş olmakla birlikte TCMB, Eximbank ve kamu bankalarının rasyonel politikalara dönüş ilkeleriyle ters düşmeyecek şekilde, ihracat ve yatırımları daha uygun maliyetlerle finanse etmesi gerektiğine inanıyoruz."

"İthalattaki artış yerli imalatçımızı koruyamadığımızı gösteriyor"

MAİB Başkanı Karavelioğlu, ihracat yapmanın zorlaştığı bu dönemde dış ticaret açığına ana kaynağı olan ithalat furyası konusuna da eğilmek gerektiğini vurgulayarak, TL'deki değerlenmenin ithalat konusunda yarattığı cazibe sonucu son 12 ayda 42 milyar dolarlık da makine ithal edildiğini söyledi.

Makine ithalatının bu yılın ilk 5 ayında yüzde 28,6 artarak 18,5 milyar dolara ulaştığını bildiren Karavelioğlu, "Sene sonunda 45 milyar dolara ulaşacak bir ithalat büyüklüğünün ve 15 milyar dolara yakın bir ticaret açığının sinyallerini görüyoruz. Bu açığın önemli bir kısmının Uzak Doğu mallarına karşı veriliyor olması, yerli imalatçımızı, tedbirlerini giderek sıkılaştıran Batılı rakiplerimiz kadar koruyamadığımızı da gösteriyor." diye konuştu.

"İlave g m r k vergilerinin sıfırlamasın zafiyet oluŐturuyor"

Kutlu Karavelioğlu, Yatırım TeŐvik Sistemi ile sağlanan avantajların, özellikle doğudan gelen dampingli ve düşük teknoloji malların ithalatını kolaylaŐtırdığını belirterek, sözlerini Şöyle tamamladı:

"Geçen yıl yatırım teŐvik belgeleri kapsamında ithalatı teŐvik edilen makinelerin tutarı 19 milyar dolar civarındaydı. 360 milyar TL tutarında 5 bin 400 yatırım teŐvik belgesinin verildiği bu yılın ilk 4 ayında ise yatırımların yüzde 65'ini yapacak olan genel imalat sanayisinin makine ihtiyaçlarında yerli makinelerin payının yüzde 40'ı ancak bulunduğu görülüyor. Oysa madencilik yatırımlarında yerlilik oranı yüzde 72, tarımda yüzde 97, teknolojsi en yüksek dallardan olan enerji yatırımlarında ise yüzde 89 civarında. Yatırım TeŐvik Mevzuatı'nın yerli makine imalatçımızı haksız rekabete karşı korumak üzere ihdas edilen ilave g m r k vergilerini sıfırlamasının çok önemli bir zafiyet oluŐturduđunun altını tekrar çizmek lüzumu duyuyoruz. Rasyonel olmanın; ithalat mekanizmalarındaki bütün arka kapıları hızla kapatmayı ve kamunun tüm planlarında stratejik sektör olarak ilan edilmiŐ makine imalatını rakiplerimizden geri kalmayacak bir kararlılıkla korumayı gerektirdiğini düŐünüyoruz."